

Kritéria hodnocení profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a ústní zkoušky

Platné pro obory vzdělávání:

**Praktická sestra
Asistent zubního technika
Zdravotnické lyceum**

Profilová zkouška z českého jazyka a literatury se skládá z písemné práce a z ústní zkoušky. Celková známka ze zkoušky je tvořena ze 40 % procent písemnou prací a z 60 % ústní zkouškou. Žák profilovou zkoušku složí úspěšně, pokud úspěšně vykoná obě části zkoušky.

I. PÍSEMNÁ PRÁCE

Písemná práce z českého jazyka je vytvoření souvislého textu v rozsahu 250 a více slov. Písemná práce trvá 120 minut včetně času na volbu zadání. Pro písemnou práci stanoví ředitel školy 5 zadání na každý termín maturitní zkoušky.

PŘEDMĚT HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

I – Zpracování zadání, organizace

Požadavky:

1. Dodržení zadaného tématu.
2. Úroveň zpracování vzhledem ke slohovému útvaru a komunikační situaci (zda text odpovídá komunikační situaci, pro níž je určen)
3. Pravopis a dodržení tvaroslovné normy.
4. Slovní zásoba. Bohatost slovní zásoby, jak odpovídá zadanému slohovému útvaru a komunikační situaci.
5. Stavba vět a souvětí, jejich srozumitelnost.
6. Kompoziční stavba celého textu, jeho soudržnost a logická návaznost.

Za každé kritérium se přidělí **maximálně 5 bodů**. Body poté přepočítáváme na

známku dle následující tabulky.

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	• Text se nevztahuje k zadanému tématu.	• Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	• Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	• Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	• Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	• Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	• Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	• Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb). • Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). • Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). • Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). • Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). • Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). • Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	• Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. • V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. • V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je spíše chudá. • V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. • V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. • V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou plně funkční. • V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	• Vystavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. • Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. • Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. • Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. • Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. • Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. • Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. • Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. • Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	• Text je nesoudržný a chaotický. • Členění textu je nelogické. • Text je argumentačně nezvládnutý. • Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	• Kompozice textu je nepřehledná. • V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. • Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	• Kompozice textu je spíše nahodilá. • V členění textu se často vyskytují nedostatky. • Argumentace je občas nesrozumitelná. • Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je v zásadě vyvážená. • Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. • Argumentace je v zásadě srozumitelná. • Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. • Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. • Argumentace je srozumitelná. • Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je precizní. • Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. • Argumentace je velmi vyspělá. • Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Práce, která se nevztahuje k zadanému tématu nebo nenaplní slohový

útvár a nerespektuje komunikační situaci (tedy v prvních dvou kritériích má

nula bodů), je automaticky celkově hodnocena jako nedostatečná.

Tabulka výsledného hodnocení písemné práce

počet bodů - stupeň hodnocení

30 - 27 bodů výborně

26 - 23 bodů chvalitebně

22 - 18 bodů dobře

17 - 14 bodů dostatečně

13 - 0 bodů nedostatečně

Orientační rozlišení hrubých chyb:

ve vyjmenovaných slovech

v pravidlech psaní y po tvrdých a měkkých souhláskách

v koncovkách slov ve shodě přísudku s podmětem
v psaní velkých písmen
v rozlišování hranice slov
v chybném psaní předpon
v psaní předložek
v asimilaci znělosti
v souhláskových skupinách
v psaní mě/mně, bě/bje, vě/vje, pě
v interpunkci, pokud chyba má vliv na porozumění textu
v zápisu přímé řeči, pokud chyba má vliv na porozumění textu
chyby ve slovtvorbě

Orientační rozlišení malých chyb:

v interpunkci, pokud chyba nemá vliv na porozumění textu
v zápisu přímé řeči, pokud chyba nemá vliv na porozumění textu
v kvantitě hlásek
v nesprávném dělení slov na konci řádku
ve vynechání hlásek ve slově

Počítání slov písemné práce

Jako jedno slovo se počítají:

předložky jednoslovné (s Petrem = 1 slovo; za účelem = 2 slova)

spojky (nepočítají se slabičné spojky aa, i)

zájmena

cítoslovce (ach ouvej = 2 slova)

zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo; dok 1 slovo)

víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo, Žďár nad Sázavou = 1 slovo)

číslovky (5 lidí 2 slova; pět lidí - 2 slova; 720 korun 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova)

rozepsané datum (10.října 2013-1 slovo; V Praze 25. května 2013-3 slova)

adresy, resp. jejich části (pepa@seznam.cz 1 slovo, Máchova 201 slovo, 170 00Praha 7- Holešovice = 1 slovo)

složená přídavná jména (Česko-anglický slovník 2 slova)

II. ÚSTNÍ ZKOUŠKA

Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury je stanoven ředitelem [školy seznam literárních děl](#). Z tohoto seznamu a v souladu s kritérii si každý žák připraví vlastní seznam 20 literárních děl. Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.

Svůj seznam literárních děl k MZ odevzdá vyučujícímu českého jazyka do 31.3.

ČÁSTI ÚSTNÍ ZKOUŠKY

U MZ si žák vylosuje jedno dílo ze svého seznamu děl k MZ a na přípravu obdrží pracovní list, který obsahuje umělecký a neumělecký text s rozpracovanou strukturou otázek.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY:

Hodnotíme analýzu uměleckého a neuměleckého textu, literárněhistorický kontext literárního díla a úroveň vyjadřovacích schopností žáka.

Umělecký text

(cca 10 minut)

a) zařazení autora do kontextu literatury, zařazení díla do kontextu autorovy tvorby, zařazení do historického kontextu, charakteristika směru nebo literárního období, uvedení autorových součastníků

(maximálně 9 bodů)

b) literární druh, žánr, téma a hlavní myšlenka díla

(maximálně 4 body)

c) práce s textem- časoprostor, zařazení ukázky do kontextu díla, kompozice, téma, vypravěč, forma vyprávění, slovní zásoba, charakteristika postav, vztahy mezi nimi, vývoj postav v průběhu děje

(maximálně 14 bodů)

Za rozbor uměleckého textu může žák získat maximálně 27 bodů.

Neumělecký text

(cca 5 minut)

a) souvislost mezi uměleckým a neuměleckým textem

(maximálně 1 bod)

b) určení funkčního stylu, útvaru, slohového postupu

(maximálně 3 body)

c) charakteristika funkčního stylu

(maximálně 4 body)

d) práce s textem-otázky k porozumění textu, gramatické jevy, slovní zásoba

(maximálně 10 bodů)

e) žák používá jazykové a literární pojmosloví

f) žák dodržuje jazykovou normu, vyjadřuje se adekvátně k situaci a mluví zřetelně

Za rozbor neuměleckého textu může žák získat maximálně 18 bodů, včetně hodnocení mluvního projevu

Celkem může žák získat 45 bodů.

Hodnocení:

Maximální bodový zisk: 45 bodů

Minimální bodový zisk: 19 bodů

Tabulka výsledného hodnocení ústní zkoušky

stupeň hodnocení počet bodů

výborný 45 - 40

chvalitebný 39 - 34

dobrý 33 - 27

dostatečný 26 - 19

nedostatečný 18 a méně

SOUHRNNÁ KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ PROFILOVÉ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Kritéria hodnocení prospěchu reflektují tři oblasti hodnocení (analýza uměleckého a neuměleckého textu, znalost literárněhistorického kontextu, výpověď v souladu s jazykovou normou) a jsou následující pro jednotlivé stupně prospěchu:

výborný – Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. Pomoc zkoušejícího není nutná. Analýza textu je výborná. Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi. Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. Argumentace je výborná.

chvalitebný – Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. Analýza textu je velmi dobrá. Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. Argumentace je velmi dobrá.

dobrý – Ve sdělení se občas objevují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná občas. Analýza textu je dobrá. Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není občas plynulý, v jeho strukturu se občas vyskytují nedostatky. Argumentace je dobrá.

dostatečný – Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. Analýza textu je dostatečná. Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není plynulý, v jeho strukturu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je dostatečná.

nedostatečný – Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. Analýza textu je nedostatečná. Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s

jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky.

nebo

Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. Argumentace je nedostatečná.